

NIET-INGEZETENEN IN DE RISICOVEREVENING

ACTUALISATIE NORMBEDRAGEN VOOR MODEL 2025

WOR 1229

seo • economisch onderzoek

AUTEURS

JOERI ATHMER, BENJAMIN VAN CASTEREN EN WOUTER VERMEULEN

IN OPDRACHT VAN

MINISTERIE VAN VWS

AMSTERDAM, AUGUSTUS 2024

Samenvatting

Deze notitie beschrijft hoe de compensatie voor buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen wordt bepaald in het risicovereveningsmodel voor 2025. Voor seizoenarbeiders bedraagt de overcompensatie ongeveer 10 euro. Voor overige niet-ingezetenen is er sprake van een ondercompensatie van 590 euro.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft SEO Economisch Onderzoek gevraagd om de normbedragen van buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen te bepalen voor model 2025. De systematiek hiervoor sluit aan bij het vorige modeljaar. In het bijzonder blijft de definitie van niet-ingezetenen gelijk – een aangepaste definitie die in 2023 is onderzocht (WOR 1190a) wordt volgend modeljaar ingevoerd.

De berekening van de normbedragen voor niet-ingezetenen gaat uit van de kosten uit 2020 van deze groep. Voor dit jaar is er voldoende zicht op de zorgkosten uit het buitenland die minder snel worden verwerkt dan zorgkosten in Nederland. Deze kosten worden vervolgens opgehoogd en vergeleken met de vereveningsbijdrage die volgt uit de normbedragen van de Overall Toets 2025 (WOR 1211).

Aantal niet-ingezetene verzekerdenjaren neemt beperkt af

Het aantal verzekerdenjaren van seizoenarbeiders neemt in 2020 met minder dan vijf procent af ten opzichte van 2019. Dit komt waarschijnlijk door reisbeperkingen gedurende de COVID-19-pandemie. Het aantal verzekerdenjaren van overige niet-ingezetenen stijgt licht. De samenstelling van niet-ingezetenen naar kenmerken verandert weinig.

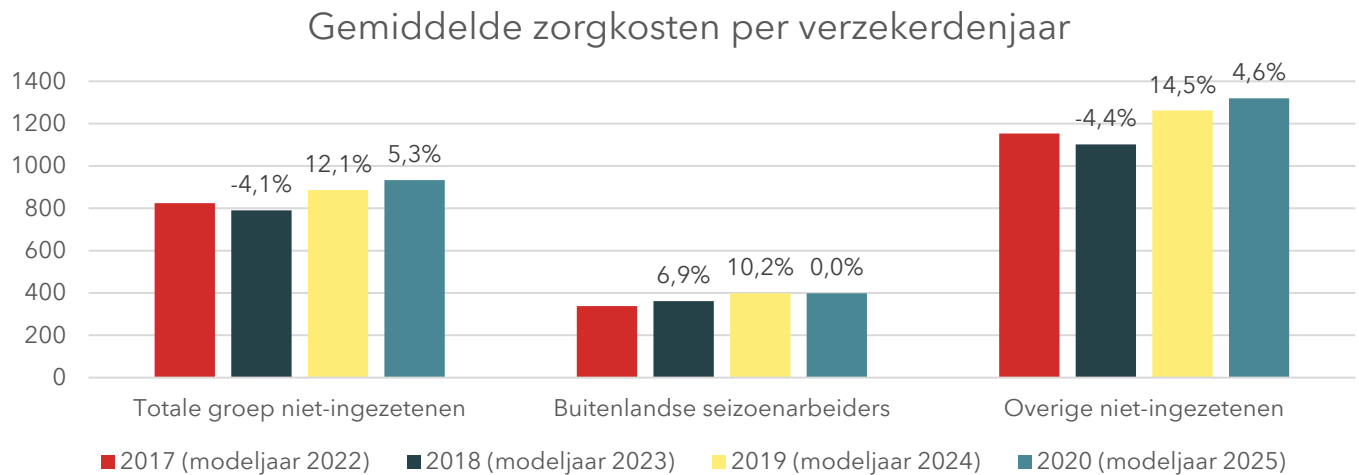
Kosten nemen licht toe

Figuur S.1 laat zien dat de kosten in 2020 met zo'n vijf procent stijgen ten opzichte van 2019. Deze stijging vindt plaats bij de groep overige niet-ingezetenen, voor buitenlandse seizoenarbeiders blijven de kosten ongeveer gelijk.

Forse ondercompensatie voor overige niet-ingezetenen

De normkosten worden grotendeels op eenzelfde manier bepaald als voor model 2024. De overcompensatie zonder het kenmerk voor niet-ingezetenen bedraagt ongeveer 10 euro voor seizoenarbeiders en is daarmee ongeveer 10 euro hoger dan in modeljaar 2024. Voor overige niet-ingezetenen is er sprake van een ondercompensatie van 590 euro. Dit is bijna negentig euro hoger dan in voorgaand modeljaar.

Figuur S.1 Zorgkosten voor niet-ingezetenen zijn toegenomen

Noot: De berekening van de gemiddelde zorgkosten corrigeert niet voor opbrengsten uit het eigen risico. De cijfers voor modeljaar t hebben betrekking op kosten in jaar t-5, opgehoogd naar jaar t-3. De percentages hebben betrekking op de verandering ten opzichte van het voorgaande modeljaar.

Bron: SEO Economisch Onderzoek op basis van WOR 1047, WOR 1113, WOR 1124, WOR 1185 en eigen berekeningen

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1 Inleiding	5
2 Aantallen en samenstelling	6
3 Kosten	11
3.1 Ophoging van zorgkosten	11
3.2 Zorgkosten van niet-ingezetenen	14
4 Overcompensatie	17
4.1 Methodiek berekening normkosten	17
4.2 Berekening van overcompensatie en normbedragen	19
Referenties	21
Bijlage A Gebruikte brondata	23
Bijlage A.1 Data van Vektis	23
Bijlage A.2 Data van ZIN	23
Bijlage A.3 Data van CAK	23
Bijlage B Ophoging zorgkosten	24
Bijlage C Prevalentietabellen	25
Bijlage C.1 Prevalentietabel IBZ	25
Bijlage C.2 Prevalentietabel MHK	25

1 Inleiding

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wil weten hoe buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen moeten worden gecompenseerd in het risicovereveningsmodel voor 2025. Dit rapport bevat een berekening volgens dezelfde aanpak als in de afgelopen jaren.

In de afgelopen jaren is de compensatie van buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen aanzienlijk verbeterd. Na diverse rapporten over de definitie van buitenlandse seizoenarbeiders en de omvang van de overcompensatie is de systematiek op basis van WOR 1047 en WOR 1068 gefaseerd aangepast met de introductie van een nieuw kenmerk SEI, per modeljaar 2022. Dit kenmerk maakt onderscheid naar buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen. In WOR 1113 zijn de berekeningen geactualiseerd voor modeljaar 2023 en is de methode aangepast, zodat deze per deelbedrag ex ante macroneutraal uitpakt. De normbedragen voor model 2024 zijn volgens dezelfde methode bepaald, zie WOR 1172.

Vorig jaar is onderzoek gedaan naar verdere optimalisatie van de methodiek (WOR 1190b). Op basis hiervan is besloten om de afslagpercentages af te schaffen die daarvoor bij de morbiditeitscriteria in het model worden gebruikt voor niet-ingezetenen. Daarnaast is de methode die de macroneutraliteit borgt opnieuw aangepast. In model 2024 wordt het beschikbare bedrag in de OT hiertoe aangepast. Per model 2025 wordt dit opgelost met een vast bedrag per ingezetene, zodat hier in de OT verder geen rekening meer mee gehouden hoeft te worden. Op basis van dit onderzoek is een stappenplan opgesteld in WOR 1230.

Het ministerie van VWS heeft SEO Economisch Onderzoek gevraagd om de normbedragen voor modeljaar 2025 te bepalen volgens dit stappenplan. Verdere verbetering hiervan is geen onderdeel van de opdracht. De definitie van niet-ingezetenen blijft ook gelijk. Het gaat om verzekerden die wel in Nederland verzekeringsplichtig zijn, maar hier niet hun centrum van belangen hebben – bijvoorbeeld omdat zij niet of maar tijdelijk in Nederland wonen. Een aangepaste definitie van niet-ingezetenen op basis van de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP) die in WOR (1190a) is onderzocht wordt volgend modeljaar ingevoerd.

Om de normbedragen voor niet-ingezetenen te berekenen kijken we allereerst naar de kosten uit 2020 van deze groep. Voor dit jaar is er voldoende zicht op de zorgkosten uit het buitenland die minder snel worden verwerkt dan zorgkosten in Nederland. Deze kosten hogen we vervolgens op en vergelijken we met de vereveningsbijdrage die volgt uit de normbedragen die ESHPM in de Overall Toets 2025 berekent (WOR 1211). De normbedragen worden vervolgens zo bepaald dat er geen sprake is van over- of ondercompensatie van deze groepen.

Het volgende hoofdstuk brengt aantallen en samenstelling van buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen in kaart. Hoofdstuk 3 gaat over het schatten van de kosten. We beschrijven onze aanpak en de uitkomsten. In Hoofdstuk 4 berekenen we de overcompensatie van beide groepen op basis van de normbedragen uit de OT 2025. Bijlage A beschrijft de databronnen die we voor dit onderzoek hebben gebruikt en in Bijlage B staat de opbouw van de ophoging van de zorgkosten. Bijlage C bevat aanvullende resultaten.

2 Aantallen en samenstelling

Het aantal verzekerdenjaren van seizoenarbeiders neemt in 2020 met bijna vijf procent af ten opzichte van 2019. Dit komt waarschijnlijk door reisbeperkingen gedurende de COVID-19-pandemie. De samenstelling van niet-ingezetenen naar kenmerken verandert weinig.

In dit onderzoek nemen we de indeling van verzekerden naar ingezetenen en niet-ingezetenen over van het Zorginstituut (ZIN). Het ZIN maakt dit onderscheid op basis van de vraag of een verzekerde woonachtig is in Nederland of in het buitenland. Zorgverzekeraars leveren deze informatie aan in het kader van de Zorgverzekeringswet. Uitgangspunt voor deze indeling is dat verzekerden woonachtig zijn in het buitenland als ze wel in Nederland verzekeringsplichtig zijn, maar hier niet hun centrum van belangen hebben.

We koppelen de gegevens van het ZIN aan informatie over kosten uit BASIC. Bij deze koppeling gaat een beperkt aantal observaties verloren.¹ Bovendien hanteren we de verzekerduur zoals deze geregistreerd staat in BASIC, zodat kosten en verzekerduur consistent zijn.²

De groep niet-ingezetenen is onder te verdelen in buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen. Seizoenarbeiders zijn niet-ingezetenen van 18 t/m 64 jaar die in jaar t niet het gehele jaar Zwv-verzekerd zijn en in jaar $t-1$ niet of niet het gehele jaar Zwv-verzekerd zijn. Bij overige niet-ingezetenen gaat het bijvoorbeeld om grensarbeiders en expats.

Tabel 2.1 toont het aantal niet-ingezetenen, uitgesplitst naar buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen, voor zowel 2020 (modeljaar 2025) als 2019 (modeljaar 2024, uit WOR 1172). In 2020 waren er zo'n 373 duizend niet-ingezetenen. Het jaar daarvoor waren dat er bijna 400 duizend. Deze daling vindt plaats onder buitenlandse seizoenarbeiders: deze groep neemt af met zo'n 25 duizend verzekerden, ofwel 10 procent. Dit heeft waarschijnlijk te maken met reisbeperkingen gedurende de COVID-19-pandemie. Daarentegen neemt de groep overige niet-ingezetenen toe met ongeveer 2 duizend verzekerden ten opzichte van het voorgaande jaar.

¹ Het gaat om 847 observaties die wel in de ZIN-data, maar niet in de Vektis-data zitten. Vorig modeljaar waren dit er 763.

² Het ZIN heeft ook gegevens over kosten, maar deze zijn minder gedetailleerd wat betreft de grensoverschrijdende zorg en ze worden na 12 kaskwartalen niet meer aangevuld. Daarom ligt het niet voor de hand om kosten en inschrijfduur consistent te maken door ze allebei te baseren op data van het ZIN.

Tabel 2.1 Beperkte afname van het aantal niet-ingezetene verzekerdenjaren in 2020

	Buitenlandse seizoenarbeider	Overige niet-ingezetenen	Totale groep niet- ingezetenen
Aantal verzekerden in 2020 (2019)	238.410 (263.791)	134.677 (132.722)	373.087 (396.513)
Aantal verzekerdenjaren in 2020 (2019)	87.087 (90.791)	120.600 (117.886)	207.686 (208.678)
Gemiddelde inschrijfduur in 2020 (2019)	37% (34%)	90% (89%)	56% (53%)

Bron: SEO Economisch Onderzoek

In aantallen verzekerdenjaren daalt de omvang van de groep buitenlandse seizoenarbeiders minder dan in aantal verzekerden. Het gaat om een daling van ongeveer 3 duizend verzekerdenjaren, ofwel minder dan 5 procent. De gemiddelde inschrijfduur van buitenlandse seizoenarbeiders is in 2020 dan ook groter dan in 2019. De omvang van de groep overige niet-ingezetenen neemt toe met ongeveer 3 duizend verzekerdenjaren. Voor deze groep neemt de inschrijfduur in 2020 ook beperkt toe.

Tabel 2.2 laat zien dat seizoenarbeiders minder vaak afkomstig zijn uit buurlanden dan overige niet-ingezetenen. Zo kennen België en Duitsland voornamelijk grensarbeiders, maar komt er wel een grote groep buitenlandse seizoenarbeiders uit Polen en Roemenië. De verdeling over landen verschilt weinig tussen 2019 en 2020. We zien wel een daling in het aantal overige niet-ingezetenen uit Polen in 2020 ten opzichte van 2019.

Tabel 2.2 Seizoenarbeiders zijn minder vaak afkomstig uit buurlanden dan overige niet-ingezetenen

	Buitenlandse seizoenarbeider			Overige niet-ingezetenen			Totale groep niet-ingezetenen		
	2020		2019	2020		2019	2020		2019
Woonland									
België	4.000	2%	2%	34.932	26%	26%	38.932	10%	10%
Bulgarije	8.218	3%	3%	605	0%	0%	8.823	2%	2%
Duitsland	8.725	4%	3%	34.677	26%	26%	43.402	12%	11%
Hongarije	4.006	2%	2%	893	1%	1%	4.899	1%	1%
Letland	3.748	2%	2%	528	0%	0%	4.276	1%	1%
Litouwen	3.693	2%	2%	648	0%	0%	4.341	1%	1%
Nederland	33.255	14%	-	19.987	15%	-	53.242	14%	-
Polen	99.560	42%	43%	20.849	15%	18%	120.409	32%	34%
Roemenië	30.233	13%	13%	3.498	3%	2%	33.731	9%	9%
Slowakije	2.711	1%	1%	887	1%	1%	3.598	1%	1%
Spanje	2.029	1%	1%	862	1%	1%	2.891	1%	1%
Overig	7.767	3%	3%	8.895	7%	7%	16.662	4%	5%
Onbekend	30.465	13%	-	7.416	6%	-	37.881	10%	-
Aantal verzekerden	238.410	-	-	134.677	-	-	373.087	-	-

Noot: In WOR 1172 worden verzekerden met landcode Nederland bij de categorie Onbekend gevoegd, daarom kunnen we deze losse categorieën niet laten zien voor 2019.

Bron: WOR 1172 (voor 2019) en berekeningen SEO Economisch Onderzoek op basis van gegevens ZIN en BASIC (voor 2020)

Tabel 2.3 toont kenmerken van niet-ingezetenen uitgesplitst naar buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen, voor 2020 op basis van aantallen verzekerden. De tabel bevat daarnaast percentages voor 2020 en 2019. Bijna twee derde van de seizoenarbeiders in 2020 is man. Ook onder overige niet-ingezetenen zijn de mannen in de meerderheid, maar het verschil is kleiner. Verschillen in leeftijd zijn aanzienlijk. Onder de seizoenarbeiders valt bijna twee derde in de leeftijdsgroep 18-34, voor overige niet-ingezetenen gaat het om ongeveer één derde. Verder geldt voor de buitenlandse seizoenarbeiders dat zij vrijwel nooit meerjarig hoge somatische zorgkosten hebben, terwijl dit voor ruim een vijfde van de overige niet-ingezetenen wel geldt.³ Voor zowel seizoenarbeiders als overige niet-ingezetenen geldt dat vrijwel niemand meerjarig hoge ggz-kosten heeft. Hetzelfde geldt voor meerjarige V&V-kosten: slechts enkele niet-ingezetenen hebben meerjarige V&V-kosten. Ten slotte valt vrijwel de hele groep seizoenarbeiders in de referentiecategorie van het AVI-kenmerk. Voor de overige niet-ingezetenen valt een klein deel in de categorieën Zelfstandigen en Hoogopgeleiden.

³ Dit betreft het kenmerk volgens de vormgeving in model 2023. Dit maakt een vergelijking met de aantallen van het rapport van vorig jaar (WOR 1172) zuiverder. In Hoofdstuk 4 benaderen we het nieuwe kenmerk uit model 2025.

Tabel 2.3 Seizoenarbeiders zijn vaker man, jonger en vallen vaker in de referentiecategorie bij de andere kenmerken

	Buitenlandse seizoenarbeider			Overige niet-ingezetenen			Totale groep niet-ingezetenen		
	2020		2019	2020		2019	2020		2019
Geslacht									
Mannen	154.479	65%	66%	85.082	63%	63%	239.561	64%	65%
Vrouwen	83.931	35%	34%	49.595	37%	37%	133.526	36%	35%
Leeftijd									
<18 jaar	0	0%	0%	4.941	4%	4%	4.941	1%	1%
18-34 jaar	150.931	63%	64%	44.828	33%	33%	195.759	52%	53%
35-44 jaar	44.060	18%	18%	30.815	23%	23%	74.875	20%	20%
45-54 jaar	32.827	14%	14%	30.439	23%	23%	63.266	17%	17%
55-64 jaar	10.592	4%	4%	19.369	14%	14%	29.961	8%	8%
>64 jaar	0	0%	0%	4.285	3%	3%	4.285	1%	1%
Meerjarig hoge kosten									
Geen MHK	234.056	98%	99%	105.498	78%	76%	339.554	91%	91%
MHK	4.354	2%	1%	29.179	22%	24%	33.533	9%	9%
Geen MHK-ggz	238.383	100%	100%	134.511	100%	98%	372.894	100%	99%
MHK-ggz	27	0%	0%	166	0%	2%	193	0%	1%
Meerjarige V&V-kosten									
Geen MVV	238.388	100%	100%	134.562	100%	99%	372.950	100%	100%
MVV	22	0%	0%	115	0%	1%	137	0%	0%
AVI									
70+ jaar	0	0%	0%	1.258	1%	1%	1.258	0%	0%
IVA	-	0%	0%	-	0%	0%	193	0%	0%
Arbeidsongeschikt	83	0%	0%	1.102	1%	1%	1.185	0%	0%
Bijstand	-	0%	0%	-	0%	0%	153	0%	0%
Student	1.264	1%	0%	1.100	1%	1%	2.364	1%	0%
Zelfstandigen	855	0%	0%	5.615	4%	4%	6.470	2%	2%
Hoogopgeleiden	700	0%	0%	6.879	5%	6%	7.579	2%	2%
Referentie	235.481	99%	99%	118.404	88%	87%	353.885	95%	95%
Aantal verzekerden	238.410	-	-	134.677	-	-	373.087	-	-

Noot: MHK is vormgegeven zoals in model 2023. Om onthulling van kleine groepen te voorkomen laten we een aantal velden bij AVI leeg.

Bron: WOR 1172 (voor 2019) en berekeningen SEO Economisch Onderzoek op basis van gegevens ZIN en BASIC (voor 2020)

We zien geen grote verschuivingen in de samenstelling van de populatie van niet-ingezetenen in 2020 ten opzichte van 2019. De daling van het aantal buitenlandse seizoenarbeiders heeft hiervoor dus kennelijk weinig gevolgen gehad. Hoewel het om kleine aantallen gaat, vallen de verschuivingen in de meerjarige kenmerken wel op. Zo stijgt het aantal buitenlandse seizoenarbeiders met meerjarige hoge somatische zorgkosten. Deze groep valt wel minder vaak in een opslagklasse van meerjarige hoge ggz-kosten. Ook voor de overige niet-ingezetenen zien we hier verschuivingen: zij vallen vaker in de afslagklasse van meerjarige hoge somatische en ggz-kosten. Dit geldt voor de overige niet-ingezetenen ook voor de meerjarige V&V-kosten. Daarnaast zien we een stijging in het aantal studerende buitenlandse seizoenarbeiders en een daling in het aantal hoogopgeleide overige niet-ingezetenen.

3 Kosten

Zorgkosten van buitenlandse seizoenarbeiders bedragen ongeveer 400 euro, voor overige niet-ingezetenen is dit zo'n 1320 euro. Deze bedragen zijn vergelijkbaar met vorig jaar.

Zorgkosten die verzekerden in het buitenland maken komen in de meeste gevallen voor rekening van de Nederlandse zorgverzekeraar. De declaratie kan zowel direct via de verzekeraar als via verbindingsorganen lopen. De betaling van de zorgkosten loopt in dat tweede geval van het buitenlandse verbindingsorgaan naar het Nederlandse verbindingsorgaan, het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Het CAK declareert deze kosten vervolgens bij de Nederlandse zorgverzekeraars. Zie WOR 1068 voor een uitgebreide toelichting.

Vooraf voor zorgkosten die via de CAK-route lopen, kan er veel tijd verlopen tussen het transactiejaar waarin de kosten zijn gemaakt en het kasjaar waarin verzekeraars de betaling hebben verwerkt. Dit is de reden dat de normbedragen voor SEI gebaseerd zijn op kosten uit 2020, terwijl de normbedragen voor ingezetenen worden geschat op kosten uit 2022. Niet-ingezetenen maken namelijk relatief veel kosten in het buitenland.

Ook na 16 kaskwartalen zijn de kosten via de CAK-route nog niet compleet. Bovendien zijn niet alle kosten die het CAK aan zorgverzekeraars doorberekent terug te vinden in BASIC, het bestand met zorgkosten op het niveau van verzekerden. Dit betekent dat de zorgkosten in dit bestand moeten worden opgehoogd.

Afgelopen twee jaar (zie WOR 1113 en WOR 1172) was er meer vertraging in het verwerken van de kosten via de CAK-route dan in andere jaren, vanwege problemen met de verwerking van Belgische bulkboekingen. Boeking van België worden in grote pakketten aangeleverd. De manier van aanlevering is in 2021 veranderd waardoor voor het verwerken van deze pakketten meer tijd nodig was. Het CAK heeft inmiddels de achterstand ingehaald waardoor we hier niet meer voor hoeven te corrigeren.

In Paragraaf 3.1 laten we zien welk aandeel van de zorgkosten via de CAK-route na 16 kaskwartalen in beeld is, op basis van zogenaamde kastranstabellen. Vervolgens vergelijken we de CAK-kosten met de kosten via de CAK-route zoals die in BASIC staan. Op basis hiervan berekenen we een ophoogfactor voor de CAK-kosten uit BASIC. Daarnaast gaan we in op de ophoging naar 2022 en de ophoging naar verzekerdenjaar. Bijlage B toont een tabel met de opbouw van de ophoging van de gemiddelde zorgkosten. Paragraaf 3.2 brengt vervolgens kosten in beeld voor niet-ingezetenen, uitgesplitst naar buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen. We zetten deze kosten af tegen uitkomsten in eerdere jaren.

3.1 Ophoging van zorgkosten

Volledigheid van CAK-kosten na 16 kaskwartalen

Tabel 3.1 laat zien dat een groot deel van de zorgkosten buitenland na 16 kaskwartalen, ofwel in jaar $t+3$, bij het CAK bekend is. De tabel toont per transactiejaar het percentage van de totale bekende kosten dat na 16 kwartalen bekend is, ten opzichte van alle bekende declaraties. In 2020 is dit honderd procent, aangezien er geen kosten die later dan 16 kwartalen binnenkwamen zijn verwerkt. Voor transactiejaar 2019 is het percentage ook relatief hoog, omdat er nog maar vier extra kwartalen aan kosten bij zijn gekomen. In 2018 zien we juist een dip in het percentage,

vanwege de vertraagde Belgische bulkboekingen die deels zijn ingehaald in 2022. Voor de eerdere jaren is het percentage stabiel. Voor de jaren 2014 t/m 2017 ontbreekt er na 16 kaskwartalen gemiddeld nog 5,1 procent van de zorgkosten buitenland in de kastranstabellen. Voor transactiejaar 2020 rekenen we daarom net als in eerdere jaren met een afgerond percentage van vijf procent.

Tabel 3.1 Het merendeel van de kosten buitenland via de CAK-route is na 16 kaskwartalen verwerkt

Transactiejaar	Aantal kaskwartalen waarop het totaalbedrag is gebaseerd	Percentage van de kosten dat na 16 kwartalen verwerkt is
2014	40	95,2%
2015	36	94,1%
2016	32	94,6%
2017	28	95,5%
2018	24	89,6%
2019	20	98,2%
2020	16	100,0%

Bron: Berekeningen SEO Economisch Onderzoek op basis van gegevens van het CAK

Verskil tussen totalen bij CAK en gegevens van zorgverzekeraars

In het zogeheten BASIC-bestand van Vektis is het grootste deel van de zorgkosten via de CAK-route op verzekerdenniveau beschikbaar. Er ontbreekt echter ook een deel, omdat niet alle zorgverzekeraars deze kosten in BASIC aanleveren (Romp en Borgs, 2021). Tabel 3.2 toont voor beide bronnen de totale kosten voor de declaratiejaren 2017 t/m 2020. Het verschil tussen de totale kosten in de gegevens van het CAK en in BASIC daalt in 2020. In de jaren daarvoor nam het verschil juist toe. In transactiejaar 2019 gaat het om een verschil van 18 procent. Het verschil halveert in 2020 naar 9 procent en zit daarmee op ongeveer hetzelfde niveau als in 2017. Er lijkt dus geen sprake te zijn van een structurele verslechtering van de aanlevering.

Tabel 3.2 Het verschil tussen de kosten buitenland in het kastransoverzicht en het BASIC-bestand neemt af in 2020

Transactiejaar	Totale kosten in CAK-data na 16 kaskwartalen	Totale kosten via CAK in BASIC na 16 kaskwartalen	Vershil
2017	€ 154.545.490	€ 138.354.753	€ 16.190.737 (10%)
2018	€ 140.692.043	€ 123.474.882	€ 17.217.161 (12%)
2019	€ 167.516.751	€ 137.842.712	€ 29.674.039 (18%)
2020	€ 136.450.569	€ 124.828.596	€ 11.621.973 (9%)

Bron: WOR 1047 (voor 2017), WOR 1172 (voor 2018 en 2019) en berekeningen SEO Economisch Onderzoek op basis van gegevens van het CAK en BASIC (voor 2020)

Tabel 3.2 laat ook zien dat de hoogte van de totale CAK-kosten in 2020 fors daalt ten opzichte van eerdere jaren. Dit geldt voor zowel de gegevens uit de kastranstabellen als voor de gegevens in BASIC. Dit komt waarschijnlijk ook door de COVID-19-pandemie waardoor er minder werd gereisd. In het vorige hoofdstuk zagen we dat het aantal niet-ingezetenen in verzekerdjaren slechts beperkt is afgenomen ten opzichte van 2019. In de volgende paragraaf laten we zien dat de gemiddelde CAK-kosten voor de totale groep niet-ingezetenen zelfs licht stijgen ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit wijst erop dat vooral ingezetenen minder zijn gaan reizen en daardoor minder CAK-kosten hebben gemaakt. Dit beeld wordt bevestigd wanneer we naar de verdeling over ingezetenen en niet-

ingezetenen van CAK-kosten in BASIC kijken. In 2019 waren de kosten via de CAK-route ongeveer 50/50 verdeeld over ingezetenen en niet-ingezetenen. In 2020 zijn de niet-ingezetenen goed voor ongeveer 61 procent van de CAK-kosten in BASIC en de ingezetenen voor de resterende 39 procent.

Ophoging van BASIC-kosten

Tabel 3.3 toont dat ongeveer 87 procent van de buitenlandse zorgkosten via de CAK-route na 16 kwartalen in BASIC zit. Voor de berekening van dit percentage nemen we aan dat vijf procent van de zorgkosten buitenland in de CAK-cijfers ontbreekt, zoals besproken bij Tabel 3.1. Het verschil tussen de opgehoogde kosten bij het CAK en de buitenlandkosten via de CAK-route in BASIC bedraagt ongeveer 18,8 miljoen euro.⁴ Dit bedrag ontbreekt naar schatting nog aan buitenlandse kosten via de CAK-route in het BASIC-bestand. Het gaat om 13 procent van de opgehoogde kosten die bekend zijn bij het CAK – zodat we de CAK-kosten in BASIC op moeten hogen met factor 1,15 om hiervoor te corrigeren. Vorig jaar ging het nog om een ontbrekend bedrag van 38,5 miljoen euro, ofwel 22 procent van de totale CAK-kosten.

Tabel 3.3 Ongeveer 87 procent van de zorgkosten uit het buitenland in 2020 na 16 kwartalen in BASIC

	Bedrag in transactiejaar 2020
Totale kosten buitenland bekend bij CAK	€ 136.450.569
Opgehoogde totale kosten buitenland bekend bij CAK	€ 143.632.178
Totale kosten buitenland via CAK-route in BASIC	€ 124.828.596
Vershil totale opgehoogde kosten bekend bij CAK en BASIC	€ 18.803.582
Aandeel van totale kosten via CAK-route dat ontbreekt in BASIC	13%

Bron: Berekeningen SEO Economisch Onderzoek op basis van gegevens van het CAK en BASIC

Ophoging kosten naar 2022

We hogen de zorgkosten uit 2020 op naar kostenniveau 2022, om ze in het vervolg van dit onderzoek vergelijkbaar te maken met normkosten op basis van de normbedragen uit de OT 2025. Ook corrigeren we hiermee, op basis van gemiddelde kosten van ingezetenen, voor het feit dat er tijdens het eerste jaar van COVID-19 minder zorg gebruikt is. We zetten hiervoor de gemiddelde kosten per kostensoort in het onderzoeksbestand met peildatum 2022 (OT 2025, WOR 1211) af tegen de gemiddelde kosten per kostensoort in het onderzoeksbestand met peildatum 2020 (OT 2023, WOR 1109). Dit leidt tot een ophoging van de somatische kosten van 11,7 procent en van de ggz-kosten van 12,2 procent.

Ophoging kosten naar een geheel verzekerdenjaar

De normkosten hebben betrekking op een geheel verzekerdenjaar. Voor verzekerden die niet het gehele jaar verzekerd zijn, hebben we de gemaakte kosten opgehoogd naar een geheel jaar om ze hierbij aan te laten sluiten. Dit hebben we gedaan door voor deze verzekerden de daadwerkelijke kosten in 2020 te delen door de fractie van hun verzekerduur in 2020.

⁴ We hogen de totale in de CAK-data bekende kosten op door te delen door 0,95.

3.2 Zorgkosten van niet-ingezetenen

Zorgkosten uitgesplitst naar land en deelbudget

Tabel 3.4 toont de opgehoogde zorgkosten van niet-ingezetenen, uitgesplitst naar buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen. Overige niet-ingezetenen maken relatief hoge kosten in vergelijking met buitenlandse seizoenarbeiders. Zo liggen de totale kosten van overige niet-ingezetenen meer dan drie keer zo hoog als die van de buitenlandse seizoenarbeiders. Dit verschil zien we terug bij zowel somatische als ggz-kosten waarbij de relatieve afwijking bij somatische kosten groter is. Verder zien we dat overige niet-ingezetenen meer kosten in het buitenland maken dan in Nederland, terwijl buitenlandse seizoenarbeiders meer dan drie keer zoveel kosten in Nederland maken als in het buitenland.

Tabel 3.4 Overige niet-ingezetenen maken relatief hoge kosten in vergelijking met buitenlandse seizoenarbeiders

	Buitenlandse seizoenarbeider	Overige niet- ingezetenen	Totale groep niet- ingezetenen
Kosten totaal (kosten in 2019)	€ 398 (€ 398)	€ 1320 (€ 1262)	€ 933 (€ 887)
Verdeling naar land			
Kosten Nederland	€ 311 (€ 285)	€ 513 (€ 497)	€ 428 (€ 405)
Kosten buitenland	€ 87 (€ 113)	€ 807 (€ 765)	€ 505 (€ 481)
Verdeling naar deelbudget			
Kosten somatisch, waarvan:	€ 379 (€ 382)	€ 1284 (€ 1222)	€ 904 (€ 857)
• somatisch Nederland	€ 292 (€ 270)	€ 477 (€ 460)	€ 399 (€ 377)
• msz buitenland	€ 2 (€ 2)	€ 36 (€ 37)	€ 22 (€ 22)
• CAK buitenland	€ 85 (€ 110)	€ 756 (€ 707)	€ 475 (€ 447)
• rest en overig buitenland	€ 1 (€ 0)	€ 14 (€ 18)	€ 8 (€ 10)
Kosten ggz, waarvan:	€ 20 (€ 16)	€ 36 (€ 40)	€ 29 (€ 30)
• ggz Nederland	€ 19 (€ 16)	€ 35 (€ 39)	€ 29 (€ 29)
• ggz buitenland	€ 0 (€ 0)	€ 1 (€ 1)	€ 0 (€ 0)

Noot: Tussen haakjes staan kosten in 2019, opgehoogd naar 2021. Hierbij is uitgegaan van de definitieve ophoging en niet van de voorlopige ophoging zoals gerapporteerd in WOR 1172. De berekening van de totale kosten corrigeert niet voor opbrengsten uit het eigen risico. Bij de categorie rest gaat het om zorgkosten 2020 buitenland op basis van oude BASIC-prestatiecodes t/m 16 kaskwartalen.

Bron: SEO Economisch Onderzoek

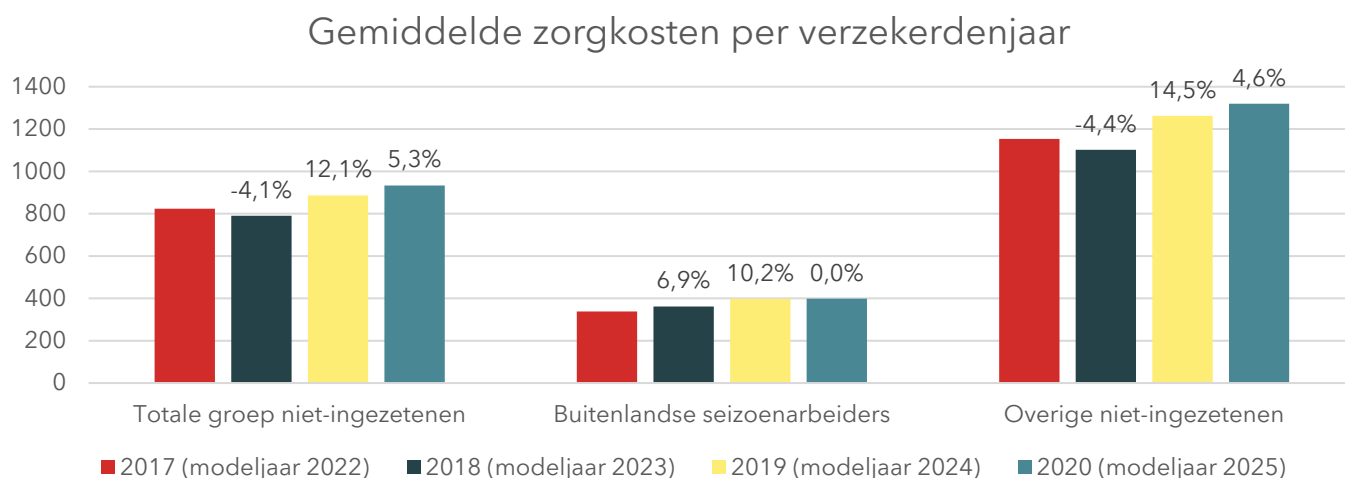
De tabel laat zien dat niet-ingezetenen in 2020 ongeveer 45 euro meer kosten maakten dan in 2019 waarbij we voor 2019 uit zijn gegaan van de definitieve ophoging naar 2021 en niet van de voorlopige ophoging zoals gerapporteerd in WOR 1172. Deze toename is alleen terug te zien bij de groep overige niet-ingezetenen, de groep buitenlandse seizoenarbeiders maakt gemiddeld dezelfde kosten als in 2019. Buitenlandse seizoenarbeiders

maakten meer kosten in Nederland en minder in het buitenland. Dit komt waarschijnlijk doordat ze vanwege reisbeperkingen tijdens de COVID-19-pandemie minder makkelijk terug konden naar hun herkomstland om zorg te gebruiken en daarom meer zorg in Nederland hebben gebruikt. In het voorgaande hoofdstuk zagen we ook dat de groep buitenlandse seizoenarbeiders een langere verzekerdenduur heeft ten opzichte van 2019.

Ontwikkeling ten opzichte van eerdere jaren

Figuur 3.1 laat zien dat de kosten in 2020 ongeveer vijf procent hoger liggen dan de kosten in 2019.⁵ De stijging is hiermee minder groot dan de stijging in 2019 ten opzichte van 2018 van zo'n vijftien procent. Het jaar daarvoor was er sprake van een daling van ongeveer vier procent.

Figuur 3.1 Zorgkosten voor niet-ingezetenen zijn in 2020 vergelijkbaar met het voorgaande jaar

Noot: De berekening van de gemiddelde zorgkosten corrigeert niet voor opbrengsten uit het eigen risico. De cijfers voor modeljaar t hebben betrekking op kosten in jaar t-5, opgehoogd naar jaar t-3. De percentages hebben betrekking op de verandering ten opzichte van het voorgaande modeljaar.

Bron: SEO Economisch Onderzoek op basis van WOR 1047, WOR 1113, WOR 1124, WOR 1185 en eigen berekeningen

Eigen risico

Voor het berekenen van het eigen risico hebben we de beschikking over somatische zorgkosten in Nederland die niet onder het eigen risico vallen tot en met acht kaskwartalen. Hierdoor hoeven we de berekening in tegenstelling tot voorgaande jaren niet meer te baseren op een extrapolatie van cijfers uit WOR 1047.⁶ Conform de berekening in eerdere jaren nemen we de CAK-kosten niet mee en halveren we het eigen risico voor buitenlandse seizoenarbeiders vanwege de beperkte inbaarheid hiervan. De bedragen waar we op uitkomen staan in Tabel 3.5. Hieruit blijkt dat het eigen risico voor seizoenarbeiders bijna overeenkomt met dat van vorig jaar (WOR 1185). Voor overige niet-ingezetenen liggen de eigen betalingen ongeveer tien euro lager.

⁵ De procentuele stijging in zorgkosten ligt in deze figuur hoger voor de totale groep niet-ingezetenen dan voor de overige niet-ingezetenen, omdat seizoenarbeiders gemiddeld lagere zorgkosten hebben dan overige niet-ingezetenen.

⁶ In WOR 1131, WOR 1172 en WOR 1185 zijn de opbrengsten uit het eigen risico gebaseerd op WOR 1047.

Tabel 3.5 Bij overige niet-ingezetenen wordt meer eigen risico geïnd

	Buitenlandse seizoenarbeider	Overige niet- ingezetenen	Totale groep niet- ingezetenen
Inning eigen risico	€ 12	€ 54	€ 36

Bron: SEO Economisch Onderzoek

4 Overcompensatie

De normkosten worden grotendeels op eenzelfde manier bepaald als voor model 2024. De overcompensatie bedraagt ongeveer 10 euro voor seizoenarbeiders. Voor overige niet-ingezetenen is er sprake van een ondercompensatie van 590 euro.

Voor de berekening van de normkosten sluiten we grotendeels aan bij WOR 1172. De normbedragen halen we uit de OT 2025. Vanwege wijzigingen in het model zijn er een aantal aanpassingen nodig. Deze bespreken we in Paragraaf 4.1. Paragraaf 4.2 bevat de uitkomsten van de berekening.

4.1 Methodiek berekening normkosten

Aanpassing van het kenmerk voor integrale geboortezorg en zwangerschappen

In model 2023 is het nieuwe kenmerk IBZ geïntroduceerd. Niet-ingezetenen worden op dit kenmerk ingedeeld. Het kenmerk was in WOR 1113 echter niet beschikbaar voor 2018. Dit werd toen opgelost door prevalenties per leeftijdscategorie voor ingezetenen, buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen te berekenen, gebaseerd op gegevens voor 2020. Vermenigvuldiging met normbedragen levert per groep de gemiddelde bijdrage per verzekerdenjaar voor dit kenmerk.

Voor model 2024 werd het aantal klassen in het IBZ-kenmerk aangepast, zie WOR 1161. In WOR 1185 is eenzelfde methode gebruikt als in WOR 1113.

In model 2025 wordt het IBZ-kenmerk opnieuw aangepast. De klassen blijven hetzelfde, maar er worden meer kosten meegenomen. In beginsel kan hiervoor dezelfde aanpak worden gebruikt als in voorgaande onderzoeken. Het kenmerk kon echter niet op tijd geleverd worden voor dit onderzoek. Daarom rekenen we met de prevalentietabel van het kenmerk uit model 2024 en passen hier de normbedragen voor model 2025 op toe. Deze prevalentietabel staat in Bijlage C.1 en laat zien dat niet-ingezetenen voor meer dan 99 procent in de afslagklasse 'Geen zwangerschap of bevalling in t' vallen. In tegenstelling tot eerdere modeljaren maken we bij de berekening geen onderscheid naar leeftijdsgroepen. Dit maakt de analyse eenvoudiger en het verschil in normkosten bedraagt minder dan een euro per verzekerdenjaar.⁷

Aanpassing van het kenmerk voor meerjarige hoge kosten

Voor model 2025 wordt het somatische MHK-kenmerk aangepast, zie WOR 1197. In dit nieuwe kenmerk worden zwangerschapskosten uitgesloten en ook worden de percentielgrenzen van enkele klassen herijkt. Niet-ingezetenen worden op dit kenmerk ingedeeld. Het nieuwe kenmerk is echter niet beschikbaar voor 2020. Tevens kon het nieuwe kenmerk voor model 2025 niet op tijd geleverd worden voor dit onderzoek. Daarom passen we een benadering toe die gebaseerd is op de verdeling van ingezetenen over de klassen in het oude en het nieuwe kenmerk. Daarbij gebruiken we de cijfers uit het MHK-onderzoek (WOR 1197).

⁷ Het corrigeren voor leeftijdsopbouw kan relevant zijn bij grote verschillen in de leeftijdssamenstelling van niet-ingezetenen in 2020 (gegevensjaar voor ons onderzoek) en 2021 (gegevensjaar waarop de prevalentietabel is gebaseerd). Uit Hoofdstuk 2 en uit onderzoeken in eerdere jaren blijkt echter dat de samenstelling naar kenmerken weinig over de tijd verandert.

Figuur 4.1 toont een schematische weergave van onze aanpak. Niet-ingezetenen in de afslagklasse van het oude kenmerk delen we volledig toe aan de afslagklasse in de nieuwe indeling. Van verzekerden in de klasse '1x in laatste 3 jaar kosten in top-30%' wijzen we één procent toe aan de afslagklasse en vier procent aan de klasse '1x in laatste 2 jaar kosten in top-15%'. De rest blijft in de klasse '1x in laatste 3 jaar kosten in top-30%'. De figuur laat zien hoe we de verzekerden in de andere klassen toewijzen. Uit Bijlage C.2 blijkt dat we de nieuwe indeling met deze aanpak voor ingezetenen op macroniveau goed benaderen. We passen de normbedragen voor model 2025 toe op de aangepaste indeling.

Figuur 4.1 Om het nieuwe MHK-kenmerk te benaderen moeten we een herindeling toepassen op het oude kenmerk

Definitie model 2023		Definitie model 2025
Geen MHK		Geen MHK
1x in laatste 3 jaar kosten in top-30%	1%	1x in laatste 3 jaar kosten in top-30%
2x in laatste 2 jaar kosten in top-10%	95%	2x in laatste 2 jaar kosten in top 15%
3x in laatste 3 jaar kosten in top-15%	4%	3x in laatste 3 jaar kosten in top 10%
3x in laatste 3 jaar kosten in top-10%		3x in laatste 3 jaar kosten in top 7%
3x in laatste 3 jaar kosten in top-7%		3x in laatste 3 jaar kosten in top 4%
3x in laatste 3 jaar kosten in top 4%	85%	3x in laatste 3 jaar kosten in top 2%
3x in laatste 3 jaar kosten in top 1,5%	15%	3x in laatste 3 jaar kosten in top 1%
3x in laatste 3 jaar kosten in top 0,5%	55%	3x in laatste 3 jaar kosten in top 0,5%
	45%	

Bron: SEO Economisch Onderzoek

De gevolgen van deze herindeling van de oude naar de nieuwe definitie voor de normkosten voor het MHK-kenmerk zijn beperkt. Ze nemen gemiddeld over alle niet-ingezetenen af met ongeveer vier euro. Dit komt omdat de hogere klassen met de hogere normbedragen minder verzekerden bevatten. Dat het bij onze aanpak om een benadering gaat, zal voor de normkosten dus weinig uitmaken.

Aanpassingen andere kenmerken

Andere wijzigingen voor modeljaar 2025 betreffen het Hulpmiddelen Kosten Groepen-kenmerk (HKG-kenmerk) en het Personen per Adres-kenmerk (PPA-kenmerk). Het HKG-kenmerk vervalt. Op dit kenmerk werden de niet-ingezetenen ingedeeld in de afslagklasse. Verder wordt het PPA-kenmerk uitgebreid. Niet-ingezetenen worden echter niet op dit kenmerk ingedeeld.

Indeling nuljarigen

Het is niet mogelijk om de nuljarigen exact in te delen in de juiste leeftijd/geslacht-klasse (LG-klasse). Dit probleem ontstaat doordat wij slechts beschikken over de leeftijd in jaren op peildatum 30 juni 2020. We moeten bepalen of de nuljarige geboren is in 2020 of 2019. Soms is het zeker dat de baby in 2019 geboren is. Dat is het geval wanneer de baby al verzekerd was in 2019. Deze groep delen we daarom in als nuljarigen geboren in 2019. De indeling is onbekend wanneer de baby in 2019 niet verzekerd was. Deze groep verdelen we zodanig dat beide LG-klassen voor nuljarigen even groot zijn. De groepen zouden namelijk ongeveer even groot moeten zijn, omdat de peildatum

van de leeftijd 30 juni is. Op deze manier delen we zoveel mogelijk nuljarigen correct in, zonder de 50/50-verdeling te verstoren.

Afschaffing van de afslagpercentages

In WOR 1190b is een van de onderzochte verfijningen het afschaffen van de afslagpercentages. Op de normbedragen voor kenmerken waarop niet-ingezetenen niet worden ingedeeld in de afslagklasse worden afslagpercentages toegepast. Dit heeft echter geen invloed op de uiteindelijke compensatie. Daarom zijn de afslagpercentages per model 2025 afgeschaft.

Borging macroneutraliteit

Daarnaast is in WOR 1190b een alternatieve methode onderzocht die ervoor zorgt dat het wegnemen van over- en ondercompensaties macroneutraal gebeurt. Tot en met model 2024 is het beschikbare bedrag in de OT aangepast. Bij het alternatief wordt dit opgelost met een vast bedrag per ingezetene door een extra klasse voor ingezetenen toe te voegen aan het SEI-kenmerk. Er hoeft dan verder in de OT geen rekening meer mee gehouden te worden. Dit alternatief wordt per model 2025 doorgevoerd.

4.2 Berekening van overcompensatie en normbedragen

Berekenen van de normkosten en overcompensatie

De normkosten, kosten en overcompensatie van niet-ingezetenen zonder het kenmerk SEI zijn weergegeven in Tabel 4.1. We maken hierbij onderscheid naar normkosten o.b.v. normbedragen met en zonder hogekostencompensatie (HKC) voor het somatische en ggz-model. De gemiddelde (norm)kosten voor de ggz en het ER zijn gebaseerd op de gehele populatie, dus inclusief 18-ers. Tevens zijn de normkosten, kosten en overcompensatie van vorig modeljaar weergegeven. We berekenen de normkosten van model 2024 op basis van berekeningen uit WOR 1185 waarbij we afslagpercentages achterwege laten en we niet indelen op het HKG-kenmerk. Zo zijn ze vergelijkbaar met de normkosten van model 2025.

Tabel 4.1 Overcompensatie van buitenlandse seizoenarbeiders

	Buitenlandse seizoenarbeider	Overige niet- ingezetenen	Totale groep niet- ingezetenen
Normkosten model 2025 (model 2024)			
Normkosten somatisch zonder HKC	€ 422 (€ 412)	€ 753 (€ 770)	€ 614 (€ 614)
Normkosten somatisch met HKC	€ 423 (€ 412)	€ 754 (€ 771)	€ 615 (€ 615)
Normkosten ggz zonder HKC	€ 98 (€ 90)	€ 67 (€ 65)	€ 80 (€ 75)
Normkosten ggz met HKC	€ 101 (€ 93)	€ 70 (€ 67)	€ 83 (€ 78)
Normatieve opbrengst ER	€ 127 (€ 121)	€ 149 (€ 144)	€ 140 (€ 134)
Kosten 2020 (kosten 2019)			
Kosten somatisch	€ 379 (€ 382)	€ 1284 (€ 1222)	€ 904 (€ 857)
Kosten ggz	€ 20 (€ 16)	€ 36 (€ 40)	€ 29 (€ 30)
Inning eigen risico	€ 12 (€ 13)	€ 54 (€ 65)	€ 36 (€ 43)
Overcompensatie model 2025 (model 2024)			
Resultaat somatisch zonder HKC	€ 43 (€ 30)	€ -531 (€ -452)	€ -290 (€ -242)
Resultaat somatisch met HKC	€ 44 (€ 30)	€ -529 (€ -451)	€ -289 (€ -242)

Resultaat ggz zonder HKC	€ 78 (€ 73)	€ 31 (€ 25)	€ 51 (€ 46)
Resultaat ggz met HKC	€ 82 (€ 76)	€ 34 (€ 28)	€ 54 (€ 49)
Resultaat ER	€ -115 (€ -107)	€ -96 (€ -79)	€ -104 (€ -90)
Resultaat zonder HKC	€ 7 (€ -4)	€ -595 (€ -506)	€ -343 (€ -287)
Resultaat met HKC	€ 11 (€ -1)	€ -591 (€ -502)	€ -338 (€ -283)

Bron: SEO Economisch Onderzoek

Tabel 4.1 laat zien dat de gemiddelde overcompensatie van buitenlandse seizoenarbeiders ongeveer tien euro bedraagt. Het resultaat van deze groep valt hoger uit dan vorig jaar, maar de verschillen zijn niet groot. De gemiddelde ondercompensatie van overige niet-ingezetenen bedraagt zo'n 590 euro. Dit is bijna negentig euro hoger dan voorgaand modeljaar. De kosten stijgen voor deze groep, terwijl de normkosten licht dalen ten opzichte van vorig modeljaar. Bij het inzoomen op de bijdrage van kenmerken aan de somatische normkosten zien we dat de daling in somatische normkosten voornamelijk komt door de kenmerken waarop niet-ingezetenen in de afslagklassen worden ingedeeld. De normbedragen van de afslagklassen van FKG, DKG, FDG en HSM liggen in totaal zo'n veertig euro lager dan voorgaand modeljaar. Daarentegen is de som van de normkosten van kenmerken waarop overige niet-ingezetenen worden ingedeeld ongeveer twintig euro hoger dan voorgaand modeljaar.

Bepaling van de normbedragen voor SEI

Het stappenplan (WOR 1230) beschrijft hoe de in Tabel 4.1 gerapporteerde resultaten worden doorvertaald naar normbedragen voor SEI. Voor buitenlandse seizoenarbeiders en overige niet-ingezetenen zijn de normbedragen per deelbedrag gelijk aan het resultaat met een minteken ervoor, waarbij voor de deelbedragen voor de ggz en het eigen risico nog een correctie plaatsvindt omdat het gaat om de 18-pluspopulatie.

Deze normbedragen worden geïndexeerd naar 2025 door eerst de totale landelijke kosten in het Macroprestatiebedrag (MPB) per deelbedrag te delen door het ingeschatte aantal verzekerdenjaren in de verzekerdenraming, en dezelfde berekening uit te voeren op basis van de totale landelijke kosten en verzekerdenjaren in de OT. Vervolgens worden de normbedragen voor SEI met het quotiënt van deze twee grootheden vermenigvuldigd.

Ten slotte worden normbedragen voor ingezetenen per deelbedrag zo gekozen dat het kenmerk SEI macroneutraal uitpakt.

Referenties

Romp, M. & Borgs, B. (2021). Rapport voor Zorgverzekeraars Nederland. Data-analyse seizoenarbeiders. Vektis.

WOR 1047: Vermeulen, W., Odding, C., Kroon, L. (2021). Seizoenarbeiders in de risicoverevening – oplossing model 2022. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.

WOR 1068: Vermeulen, W., Kroon, L., Odding, C. (2022). Buitenlandse seizoenarbeiders in de risicoverevening. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.

WOR 1109: ESHPM (2022). Onderzoek risicoverevening 2023. Overall Toets. Rotterdam: ESHPM, Erasmus Universiteit.

WOR 1113: Gielen, M., Clemens, I., Boersma, T., Faber, D. (2022). Rapport afbakening en compensatie niet-ingezetenen - modeljaar 2023. Utrecht: APE-Significant.

WOR 1124: Definitieve berekening niet-ingezetenen 2023. Den Haag: Ministerie van VWS.

WOR 1131: Gielen, M., Clemens, I., Faber, D., Boersma, T. (2022). Rapport afbakening en compensatie niet-ingezetenen - modeljaar 2024 en daarna. Utrecht: APE-Significant.

WOR 1161, Gupta Strategists (2023). Identificeren van zwangerschappen in de risicoverevening. Utrecht: Gupta Strategists.

WOR 1172: Vermeulen, W., Athmer, J., Dijkstra, N. (2023). Niet-ingezetenen in de risicoverevening. Actualisatie normbedragen voor model 2024. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.

WOR 1185: Werkgroep Onderzoek Risicoverevening (2023). Berekening niet-ingezetenen 2024. Den Haag: Ministerie van VWS en SEO Economisch Onderzoek.

WOR 1190a: Vermeulen, W., Athmer, J., van Casteren, B. (2023). Niet-ingezetenen in de risicoverevening. Definitie niet-ingezetenen. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.

WOR 1190b: Vermeulen, W., Athmer, J., van Casteren, B. (2023). Niet-ingezetenen in de risicoverevening. Systematiek voor 2025 en verder. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.

WOR 1191: Werkgroep Onderzoek Risicoverevening (2023). Advies niet-ingezetenen 2025 en verder. Den Haag: Ministerie van VWS.

WOR 1197: PwC (2024). Groot Onderhoud MHK. Den Haag: PwC.

WOR 1211: ESHPM (2024). Onderzoek risicoverevening 2025. Overall Toets. Rotterdam: ESHPM, Erasmus Universiteit.

WOR 1230: Vermeulen, W., Athmer, J. (2024). Stappenplan niet-ingezetenen. Jaarlijkse actualisatie van de normbedragen. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.

Bijlage A Gebruikte brondata

Bijlage A.1 Data van Vektis

Voor het berekenen van de kosten gebruiken we het volgende bestand:

- BASIC jaar 2020:
 - BSN
 - Uzovi
 - Landcode
 - Leeftijd
 - Geslacht
 - Fractie Zvw-verzekerd bij UZOVI 2020
 - Totale fractie Zvw-verzekerd in 2019
 - Somatische zorgkosten 2020 in Nederland t/m 8 kaskwartalen
 - Somatische zorgkosten 2020 in Nederland t/m 8 kaskwartalen die niet onder het eigen risico vallen
 - Ggz-zorgkosten 2020 in Nederland t/m 8 kaskwartalen
 - Ziekenhuiszorgkosten 2020 buitenland via verzekeraar t/m 16 kaskwartalen
 - Ggz-zorgkosten 2020 buitenland via verzekeraar t/m 16 kaskwartalen
 - Overige zorgkosten 2020 buitenland via verzekeraar t/m 16 kaskwartalen
 - Ziekenhuiszorgkosten 2020 buitenland via verzekeraar t/m 16 kaskwartalen
 - Zorgkosten 2020 buitenland op basis van oude BASIC-prestatiecodes t/m 16 kaskwartalen
 - Zorgkosten 2020 buitenland via CAK t/m 16 kaskwartalen

Bijlage A.2 Data van ZIN

Voor het berekenen van de compensatie van niet-ingezetenen zijn de volgende bestanden nodig:

- PKB 2020:
 - Pseudoniem Burger Service Nummer
 - UZOVI (code zorgverzekeraar)
 - Fractie inschrijfduur
 - Geslacht
 - Leeftijd op 30 juni
 - Buitenlandindicator
- MHK_C 2019 (vereveningsjaar 2023)
- MHK_G 2019 (vereveningsjaar 2023)
- MVV_C 2019 (vereveningsjaar 2023)
- Avl 2020 (vereveningsjaar 2023)

Bijlage A.3 Data van CAK

Voor het berekenen van de volledigheid van de CAK-kosten en het verschil tussen totalen bij CAK en gegevens van zorgverzekeraars gebruiken we het volgende bestand:

- De kastranstabel van 2023 met kosten buitenland via ZIN/CAK uitgesplitst naar kas- en transactiejaar

Bijlage B Ophoging zorgkosten

Tabel B.1 Opbouw van de ophoging van zorgkosten van niet-ingezetenen in 2020

	Buitenlandse seizoenarbeider	Overige niet- ingezetenen	Totale groep niet- ingezetenen
CAK buitenland			
Niet opgehoogde kosten	€ 66	€ 589	€ 370
Correctie voor ontbrekende CAK-kosten in BASIC (13%)	€ 76	€ 677	€ 425
Ophoging naar kostenniveau 2022 (11,7%)	€ 85	€ 756	€ 475
Somatische kosten			
Niet opgehoogde kosten:			
• somatisch Nederland	€ 261	€ 427	€ 358
• msz buitenland	€ 2	€ 32	€ 20
• rest en overig buitenland	€ 0	€ 12	€ 7
Opgehoogd naar kostenniveau 2022 (11,7%):			
• somatisch Nederland	€ 292	€ 477	€ 399
• msz buitenland	€ 2	€ 36	€ 22
• rest en overig buitenland	€ 1	€ 14	€ 8
Ggz-kosten			
Niet opgehoogde kosten:			
• ggz Nederland	€ 17	€ 32	€ 26
• ggz buitenland	€ 0	€ 0	€ 0
Opgehoogd naar kostenniveau 2022 (12,2%):			
• ggz Nederland	€ 19	€ 35	€ 29
• ggz buitenland	€ 0	€ 1	€ 0
Totale opgehoogde kosten	€ 398	€ 1.320	€ 933

Noot: Alle kosten zijn opgehoogd naar een verzekerdenjaar en gewogen naar verzekerdenduur.

Bron: SEO Economisch Onderzoek

Bijlage C Prevalentietabellen

Bijlage C.1 Prevalentietabel IBZ

Tabel C.1 Prevalenties IBZ-kenmerk model 2024

Risicoklasse	Prevalenties		
	Buitenlandse seizoenarbeiders	Overige niet-ingezetenen	Totale groep niet-ingezetenen
Geen zwangerschap of bevalling in t	99,7%	99,2%	99,4%
Zwangerschap in t, geen bevalling in t	0,3%	0,4%	0,4%
Bevalling in t, zwangerschap in t-1	0,0%	0,1%	0,1%
Bevalling in t, geen zwangerschap in t-1	0,0%	0,2%	0,1%

Bron: SEO Economisch Onderzoek

Bijlage C.2 Prevalentietabel MHK

Tabel C.2 Benadering voor nieuwe indeling van het MHK-kenmerk werkt voor ingezetenen goed

Risicoklasse	Aantal verzekerden (%)		
	Indeling oud MHK-kenmerk Model 2024	Benadering van de indeling volgens het nieuwe MHK-kenmerk	Indeling nieuw MHK-kenmerk Model 2024
0	9.802.305 (56%)	9.869.280 (56%)	9.846.255 (56%)
1	6.697.475 (38%)	6.362.601 (36%)	6.359.131 (36%)
2	171.959 (1%)	857.577 (5%)	825.705 (5%)
3	417.719 (2%)	200.082 (1%)	221.537 (1%)
4	200.082 (1%)	153.348 (1%)	179.243 (1%)
5	153.348 (1%)	81.615 (0%)	83.445 (0%)
6	96.018 (1%)	27.000 (0%)	36.245 (0%)
7	22.904 (0%)	10.307 (0%)	10.230 (0%)
8	12.617 (0%)	12.617 (0%)	12.635 (0%)

Noot: De tweede kolom toont de verdeling van ingezetenen over risicoklassen waarbij de in Figuur 4.1 beschreven benadering is gebruikt.

Bron: SEO Economisch Onderzoek op basis van WOR 1197 en eigen berekeningen

“De wetenschap dat het goed is.”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winstoogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

SEO-rapport 2025-02
ISBN 978-90-5220-486-4

Informatie & Disclaimer

SEO Economisch Onderzoek heeft op de verkregen informatie en data geen onderzoek uitgevoerd dat het karakter draagt van een accountantscontrole of due diligence. SEO is niet verantwoordelijk voor fouten of omissies in de verkregen informatie en data.

Copyright © 2024 SEO Amsterdam.

Alle rechten voorbehouden. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen, onderzoeken en collegesyllabi, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld. Gegevens uit dit rapport mogen niet voor commerciële doeleinden gebruikt worden zonder voorafgaande toestemming van de auteur(s). Toestemming kan worden verkregen via secretariaat@seo.nl.

Roetersstraat 29
1018 WB, Amsterdam

+31 20 399 1255
secretariaat@seo.nl
www.seo.nl